

دادستان تهران در کنفرانس خبری اعلام کرد

توهین به رئیس مجلس خبرگان هم جرم است

با توهین‌کنندگان به رئیس مجلس خبرگان نیز برخورد می‌شود. دادستان عمومی و انقلاب تهران با تأکید بر وجود صراحت قانون در مورد توهین‌کنندگان به مقامات رسمی گفت: «درخصوص پنج مقام رسمی کشور یعنی روسای سه قوه، رئیس مجلس خبرگان و مقام معظم رهبری قانون تصریح کافی دارد و نیازی به برخورد گزینشی نیست». دادستان تهران همچنین درباره برخورد با اهانت‌کنندگان به رئیس‌جمهور با اعلام این خبر که حداقل چهار پرونده در خصوص توهین به رئیس‌جمهور ... صفحه ۳

پنجشنبه ۲۵ شهریور ۱۳۸۹ ■ ۷ شوال ۱۴۳۱ ■ ۱۶ سپتامبر ۲۰۱۰ ■ سال پنجم ■ شماره پیاپی ۱۰۶۳

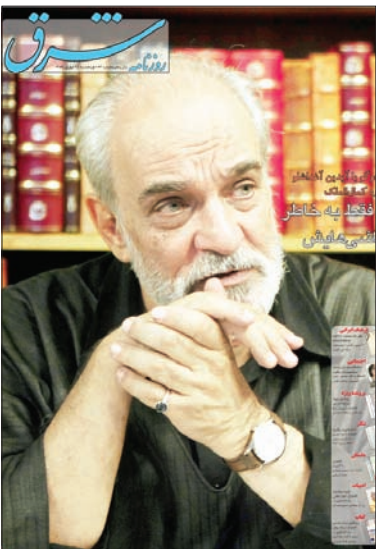
صفحه ۲

با تأکید بر بیعت با رهبر انقلاب

نگرانی خبرگان

از ترویج ملی‌گرایی

ویژه‌نامه آخر هفته‌را بخوانید

فقط به خاطر کاشی‌هایش

■ **فرهنگ ایرانی:** مقبره‌ها محکم‌تر از کاخ‌ها شده‌اند گفتگو با دکتر غلامحسین معتمدی، یادداشتی از ساسان توکلی
■ **اجتماعی:** دانشگاه نباید ابزار دست سیاسیون قرار بگیرد، گفت‌وگو با علی عباسپور تهرانی
■ **پرونده ویژه:** زمانه و زمینه مدرنیته ایرانی، گفت‌وگو با سروش بایغ، یادداشتی از فرزانه سجودی و محمد ضیمران
■ **ناتور و تجسمی:** اما شما بیدار باشید، گفت‌وگو با زهرا صبری کارگردان خانه برنارد آلبا، گفت‌وگو با آیدین آغداشلو
■ **داستان:** فانوس / احمد آرام، مکاشفه: محمد شریفی
■ **تبصره ۲۲:** جوزف هِلر و شِری و سیمین بهبهانی
■ **ادبیات:** گروه سه‌شنبه، گفت‌وگو با جواد مجابی، متافیزیک حضور، مکتب و سبک: مسعود احمدی
■ **کتاب:** روانکاو انسان ابتدایی، گفت‌وگو با یدالله موقن

حرف اول

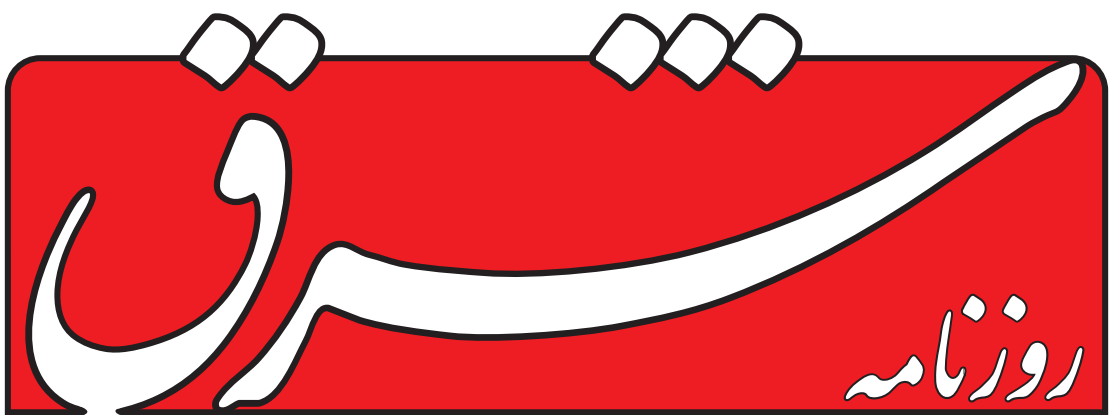
مظلومیت فوتبال

سعید فائق

«مرده‌شور آن روزنامه و مجله را ببرد که شما را می‌کند قهرمان». این جمله بخشی از دیالوگ یکی از شخصیت‌های سریال زاینده‌رود است که در ماه مبارک رمضان از رسانه ملی پخش شد، سریالی که خودسرانه به زندگی خصوصی و حریم شخصی فوتبال‌بلیست‌ها پرداخته بود. به نظر می‌رسد سریالی که از شبکه ملی پخش می‌شود باید شریف‌تر از سریال‌ها و حتی فیلم‌های سینمایی باشد. البته این جمله ادعای یکی از نویسندگان محترم سریال‌های تلویزیونی بود که در روزنامه جام جم روز سه‌شنبه نوزدهم مرداد نوشته شده بود و اتفاقاً همین ایشان در آن مصاحبه فرموده بودند وظیفه تلویزیون این است که سرگرمی درست تحویل مردم بدهد. اصلاً کار ما درس دادن نیست و ما هم همین فرمایش را باور کرده بودیم اما زمانی که سریال زاینده‌رود پخش می‌شد، دوربین تلویزیون در یک اقدام شتازنده به درون جامعه می‌رفت و به نظرخواهی از مردم می‌پرداخت که سریال زاینده‌رود چه پیام‌هایی دارد و به نظر می‌رسید با ورود به حریم خصوصی قهرمانان، رسانه ملی به دنبال هدفی می‌گردد. گرچه خاصیت فیلم و سریال افرای است اما چرا و به چه دلیل افرای در این سریال تا حدی صعود می‌کرد که به بیننده القا کند قهرمان فقط از دو کالال قهرمان می‌شود؛ یا از طریق دلال یا از طریق دلالی و مجله الله اعلم. حداقل انتظاری که می‌توان از رسانه ملی داشت این است که دیالوگ‌ها را طوری تنظیم کند که گفت‌مان طبقات فروپست کمی

فرهنگی‌تر شده باشد نه اینکه این گفت‌مان فرهنگی را نه تنها در قهرمان ملی بلکه در یک شهر تاریخی فرهنگی هم تسری دهد و این مساله را در لایه‌لای لهجه شیرین اصفهانی مخفی نگه دارد. در این سال‌ها رسانه ملی همواره مدعی بوده که یکی دوازدهم فوتبال است و اتفاق برای اینکه این نیت خود را اثبات کند بعضی از ارزش‌ها را هم نادیده گرفته. گرچه سال‌های گذشته شاهد زیرنویس پخش افان در مسابقات فوتبال بودیم، اسال شده و مناجات سحر هم تحت تأثیر فوتبال قرار گرفت. اگر این فوتبالی که سریال زاینده‌رود معرفی آن بود، اینقدر مبتذل است پس چرا این همه در تلویزیون ملی به آن بها داده می‌شود و چرا روزنامه و مجلات متهم می‌شوند که قهرمان‌پروری می‌کنند و رسانه خود را از این گردونه جدا می‌کند و اتفاقاً روایت داستانی را طوری پیش می‌برد که خود را مبری کند. شکل‌گیری فرهنگ را جامعه‌ای عموماً از سه سطح بر خوردار است؛ ۱- سطح گذشته ۲- سطح نگران ۳- سطح مردمی. متأسفانه در این سریال هر سه سطح مورد تخریب واقع شده. ما انتظار آموزش از سریال نداریم که خود دست‌اندرکاران در روزنامه رسانه به آن اذعان کرده‌اند انتظار شخصیت‌پردازی قهرمان افسانه‌ای یا حتی قهرمان مثبت قصه‌ای هم نداریم که در این مورد هم اتفاقاً روزنامه‌جام‌جم در مصاحبه با استاد تاریخ در خصوص سریال جرات که فرموده بودند «سیاست تلویزیون این اجازه را نمی‌دهد که کسی قهرمان شود بنابراین سازندگان آثار تلویزیون سعی می‌کنند قصه حول چند شخصیت بگذرد تا تاسی قهرمان نباشد»، سال‌هاست به قول استاد بزرگوارم دکتر رضایی به نخبه‌کشی عادت کرده‌ایم اما خیلی جفاست که فرهنگ سطح عمومی مردم را هم تخریب کنیم. ما انتظار نداریم سیما مباردت به مهندسی فرهنگی کند ولی حداقل انتظار داریم قهرمان نهایی ما را تنها تر نکند فوتبال مظلوم ما امروز اگر بخواهد یار دوازدهم نداشته باشد، باید سراغ چه کسی برود. هم‌پیمانان فوتبال یعنی هواداران با این دیالوگ‌ها چگونه برخورد خواهند کرد وقتی ما از سیمای ملی ابزار فرهنگی یعنی روزنامه و مجله را به مرده‌شور حواله می‌کنیم.

ادامه در صفحه ۲

دیپلماسی رئیس‌جمهور

مشاوران، جایگزین نمایندگان ویژه

صفحه ۲

روزنامه

«شرق» پیش‌بینی می‌کند

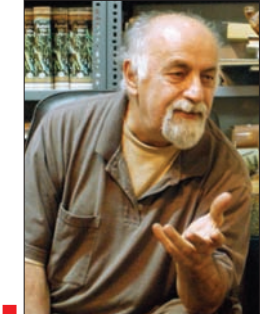
جوایز اصلی جشن سینما برای اصغر فرهادی

گروه فرهنگ و هنر: چهاردهمین جشن خانه سینما امشب با برگزاری آیین اختتامیه و اهدای تندیس‌های ویژه در حالی خاتمه می‌یابد که پیش‌بینی می‌شود فیلم «درباره الی...» ساخته اصغر فرهادی بیشترین جوایز اصلی را از آن خود کند. آخرین ساخته فرهادی که در بیست و هفتمین جشنواره مورد بی‌مهری داوران قرار گرفت و سال گذشته به دلیل غیرقابل‌نی برگزار شدن جشن خانه سینما مورد قضاوت قرار نگرفت، امسال با نامزد شدن در ۹ رشته در صدر پیش‌بینی‌ها برای دریافت جوایز اصلی قرار گرفته است. پیش‌بینی‌های روزنامه «شرق» برای اهدای تندیس‌های ویژه چهاردهمین جشن خانه سینما به شرح زیر است. ۱- تندیس بهترین بازیگر نقش اول مرد به پیش‌بینی «شرق» اهدا می‌شود به شهاب حسینی برای بازی در فیلم «درباره الی...». شهاب حسینی در بیست و هفتمین جشنواره، سیمرغ بلورین بهترین بازیگر مرد را به خاطر بازی در فیلم «سوپرستار» نهمین‌باری دریافت کرد. مهدی هاشمی، حامد پهبدا، محمدرضا فروتن و حمید فرخ‌زاد رقبای او برای دریافت این تندیس هستند. ۲- تندیس بهترین بازیگر نقش اول زن به پیش‌بینی «شرق» به نگار جواهریان برای بازی در فیلم «طلا و مس» اهدا می‌شود. نگار جواهریان سیمرغ بلورین بهترین بازیگر زن را در جشنواره پیش برای بازی در همین فیلم دریافت کرد. لیلا حاتمی، هدیه تهرانی، هانیه توسلی و گلشیفته فراهانی کاندیداهای دریافت تندیس بهترین بازیگری نقش اول هستند. تندیس بهترین بازیگر نقش مکمل مرد به پیش‌بینی «شرق» اهدا می‌شود به صابر ابر برای بازی در فیلم «درباره الی...». تندیس بهترین بازیگر نقش مکمل زن به پیش‌بینی «شرق» نیز به مریلا زارعی به خاطر بازی در فیلم «درباره الی...» اهدا می‌شود. تندیس بهترین کارگردانی به پیش‌بینی «شرق» به اصغر فرهادی برای کارگردانی فیلم «درباره الی...» اهدا می‌شود. او تاکنون برای این فیلم جوایز زیادی از جشنواره‌های مختلف دریافت کرده که از جمله آنها می‌توان به خرس نقره‌ای برلین اشاره کرد. داریوش مهرجویی برای فیلم «سنجری» که این روزها روانه شبکه خانگی شده در رشته کارگردانی کاندیدای تندیس خانه سینماست. مهرجویی چندی پیش در گفت‌وگو با «شرق» گفت: این موضوع مرهمی است بر زخم‌هایی که سنتوری برابم باقی گذاشت. هیچ‌کس مظلومیت من درباره اتفاقات سنتوری را درک نکرد. تندیس بهترین فیلم به پیش‌بینی «شرق» نیز به موسسه فرهنگی هنری سیمای مهر و سینده‌محمود رضوی به عنوان تهیه‌کننده این فیلم اهدا می‌شود. فرهاد توحیدی پیشتر اعلام کرده انتخاب بهترین فیلم در جشن چهاردهم منوط شده به اینکه کاندیدایا در چهار رشته موفق به نامزدی دریافت تندیس شده باشند و از این چهار رشته نامزدی حتماً دو نامزدی آنها در یکی از پنج رشته فیلمنامه، کارگردان، تدوین، بازیگری و تصویربرداری باشد. «درباره الی...» همه شرایط مورد نظر دبیر جشن و هیات داوران را داراست. شاید اگر جشن سیزدهم به شکل غیرقابل‌نی برگزار نشده بود الان فیلم دیگری این تندیس را دریافت می‌کرد. تندیس بهترین فیلمنامه به پیش‌بینی «شرق» نیز به حامد محمدی برای فیلمنامه «طلا و مس» اهدا می‌شود.

عباسعلی کدخدایی:

هدف از تشدید تحریم‌ها تغییر نظام سیاسی است

گروه سیاسی: هدف از تشدید تحریم‌ها علیه ایران تغییر نظام سیاسی است. عباسعلی کدخدایی، سخنگوی شورای نگهبان با تأکید مجدد بر اشتباه بودن ارجاع پرونده هسته‌ای ایران به شورای امنیت، آن را خلاف رویه جاری و مغایر با اصول و قواعد شناخته شده حقوقی دانست و در مورد تحریم‌های یکجانبه‌ای بر ایران اعمال می‌کنند، گفت: «در مباحث تخصصی مربوط به روابط بین‌الملل، تحریم‌های اقتصادی عموماً با هدف تغییر یک نظام سیاسی یا اصرار برای تغییر رفتار کشور هدف است که به نظر ما هر دوی اینها مغایر با قواعد شناخته شده حقوقی است، زیرا اصل «عدم مداخله» یکی از اصول شناخته شده و اصول عرفی حقوق بین‌الملل است». سخنگوی شورای نگهبان در گفت‌وگو با راجیو، همچنین با مغایر دانستن تحریم‌ها با اصل «منع توسل به زور» و میانی «حقوق بشر» رفتار آمریکا و تحریم‌های اسلامی از سوی آن کشور را صراحتاً برای تغییر رفتار جمهوری اسلامی و حتی برای تغییر نظام سیاسی ایران دانست که خوشبختانه به توجیه به اقداماتی که جمهوری اسلامی ایران تاکنون انجام داده وی درباره مداره ۴۲ قطعنامه و احتمال وقوع جنگ تأکید کرد این موضوع را دست‌کم در یک سال آینده بعید می‌داند. وی با اشاره به اینکه معمولاً شورای امنیت در این مورد بسیار محتاطانه عمل کرده است، ادامه داد: «شخصاً پیش‌بینی نمی‌کنم به آن مرحله برسد، ولی به هر حال وقتی این‌گونه قطعنامه‌ها به این شکل و به صورت تدریجی وضع می‌شود، می‌خواهند نشان بدهد اجماع بین‌المللی علیه جمهوری اسلامی ایران وجود دارد که خوشبختانه این طور نیست». کدخدایی با اشاره به مقابله به مثل محدود

هانیبال الخاص درگذشت
معیاری بود برای زندگی و کار

با یادداشت‌هایی از: محمدعلی بنی‌اسدی، بهرام دبیری و کاظم چلیپا.
«هانیبال الخاص» با نقاشی‌هایش، تلاشی که برای احیای طراحی اندام انسان به خرج داد و همچنین سعی فراوانش برای آموزش نقاشی هویتی از خود برجا گذاشت که نه قابل انکار است نه فراموش‌شدنی. او یک معلم بزرگ برای نقاشی مدرن ایران بوده است، نقشی که تا آخرین روزهای حیاتش بر آن اصرار داشت و بسیاری از چهره‌های نقاشی مدرن ایران ... صفحه آخر

شماره ۱۳۹ دوره جدید ■ ۱۲ صفحه + ۱۶ صفحه هفته‌نامه شرق ■ ۱۰۰۰ تومان

سر مقاله

مدل ترکیه

فرزانه روستایی

صالح سرگین از اهالی دیار بکر ترکیه می‌گوید ۳۰ سال پیش که کودتا شد او را به زندان بردند و مجبورش کردند ... خودش را بخورد و بارها با باتوم به او تجاوز کردند. فقط کردهای جنوب شرقی ترکیه به زندان‌های دردناک مبتلا نشدند. بسیاری از جوانان و روشنفکران که اندیشه‌های غیر از نظامیان و کمالیست‌های افراطی داشتند طی سال‌های ۱۹۶۰، ۱۹۷۱ و ۱۹۸۰ هر بار سلسول‌های زندان را تجربه کردند و هر ۱۰ سال یک بار به آنان یادآوری شد که چه کسی حرف اول را در ترکیه می‌زند. رفراندوم سه روز پیش ترکیه این کشور را از فضایی که ژنرال‌های پیر و قضات لائیک سخت‌سر بر این کشور تحمیل می‌کنند، اندکی دور کرد. هر چند رفراندوم اخیر با اقبال ۵۶۲ درصد مردم مواجه شد و ۴۲ درصد از شرکت‌کنندگان نیز به آن رای منفی دادند که درصد قابل توجهی از جمعیت ترکیه را تشکیل می‌دهند، اما تعامل کاملاً مسالمت‌آمیز و دموکراتیک تقریباً دو نهم از جمعیت این کشور تجربه‌ای است که به عنوان یک آزمون گرانبار در میان کشورهای خاورمیانه باقی می‌ماند. طی ماه‌های اخیر ترکیه به علل متعدد در منطقه خرساز بوده است، برای اولین بار در جریان یک جنجال دیپلماتیک اسرائیلی‌ها یک بار از ترک‌ها عذرخواهی کردند، بارها به خاطر هواداری ترکیه از مردم غزه به ترک‌ها اعتراض کردند، روابط نظامی ترکیه و اسرائیل با فرار و فرودهای پرجنالی مواجه شد، ناوگان آزادی به عنوان یک مانور سیاسی با برآورد برد - برد به نفع ترکیه راهی غزه شد و اسرائیلی‌ها را بی‌آبرو کرد، در جریان اختلافات هسته‌ای ایران و غرب ترکیه در نقش یک واسطه و میانجی منطقه‌ای نقش بازی کرد. از مجموع موضوع گیری‌های ترکیه که جهان عرب، آسیای میانه و روسیه را به عنوان مرکز مانورهای سیاسی خود انتخاب کرده و بازارها و سودهای کلانی را تحصیل می‌کند، می‌توان فهمید که ترکیه به تدریج در قامت یک قدرت منطقه‌ای نقش تعریف و بازی می‌کند. اما به غیر از آشکار شدن مقدمات بروز یک قدرت منطقه‌ای، اتفاق خاصی که به واسطه تحولات سیاسی ترکیه در خاورمیانه تولید می‌شود، ظهور و بروز یک مدل سیاسی از توسعه است که زمینه پذیرش اجتماعی قابل توجهی را در خاورمیانه داراست. امروزه مصر درگیر رژیم سیاسی به غایت فاسدی هستند که مبارک طی ۳۵ سال گذشته از خود باقی گذاشته و تازه قرار است پسر مبارک جانشین پدرش شود. بسیاری معتقدند مکانیسم‌هایی که مانع می‌شود پسر مبارک جانشین پدرش شود، خیلی کارا نیستند. سوریه و اردن اصلاحات را فراموش کرده‌اند و تقریباً هیچ طرح و برنامه یا توطئه‌ای داخلی و خارجی برای اصلاح ساختار نظام این دو کشور وجود ندارد. عربستان سعودی در دوران ملک‌عبدالله اصلاح برخی از امور را آغاز کرد ولی امروزه حتی در اعطای ابتدایی‌ترین حقوق شهروندی از جمله دادن حق رانندگی به زنان درجا می‌زند. عراق دو سال پس از سرنگونی رژیم صدام حسین هنوز نتوانسته است از بحران‌های ناشی از ۳۰ سال حکومت صدام حسین و حزب بعث خلاصی یابد و تحولات کشورهای عرب خلیج‌فارس نیز به لحاظ محدودیت جمعیت و تمرکز آنان بر فعالیت اقتصادی، عملاً در معادلات سیاسی منطقه از نقش مهمی برخوردار نیستند. با این حال ترکیه، به آرامی بحران‌هایی را که از مجموع چالش‌های کشورهای بحران‌زده خاورمیانه غامض‌تر است ابتدا شفاف و علنی می‌کند، به رای و قضاوت مردم موافق و مخالف می‌گذارد و می‌رود تا در مرحله‌ای دیگر گوشه‌ای از بحران دیگری را با آرامشی ملی حل کند. وقتی چالش‌های جامعه ترکیه و راهکار ترک‌ها برای حل بحران‌های داخلی را با دیگر کشورهای منطقه خاورمیانه مقایسه می‌کنیم، تلاش ترک‌ها به تلاش دودنه باطنی می‌ماند که مواجع بلندی را با سرعت ثابت طی می‌کند و به نظر می‌رسد هنوز انرژی ابتدایی راه را داراست. در حالی که دیگر روندهای اصلاحی در خاورمیانه بیشتر زمینگیر یا آتش زیر خاکستر هستند تا هر چیز دیگر، حتی انقلاب‌های رنگین و مخملین - از اوکراین و گرجستان گرفته تا قرقیزستان - بیش از اینکه موجب تحولی بنیادی در روابط قدرت و رابطه حاکمان سیاسی و مردم شود و تأثیر مثبتی در زندگی مردم از خود باقی بگذارد صرفاً اشتیاق مردم به سرنگونی رژیم سیاسی و پایان کشیدن بهبران معروف از قدرت را تأمین کرد تا اصلاح اساسی امور را. در هر حال مردم ترکیه با توافقی نسبی به این رسید‌اند که برای اصلاح امور سیاسی و اقتصادی، برای پذیرفته شدن به عضویت در اتحادیه اروپا و برای حفظ رشد اقتصادی و نیز کاهش تنش‌های ادواری که توان ملی را فرسایش می‌داد نقش ژنرال‌های پیر و نهادهایی که حاکمیت ژنرال‌ها را تأیید و بازتولید می‌کنند باید کاهش یابد. ادامه در صفحه ۲

